

Ուսուցչի ասեստապորման գործընթացի իրավական հարցերը

Շտեֆան Հանիշ

Ատեստավորման իրավական հարցեր

- Բովանդակություն/Արդյունք
- Ձևաչափ

Ատեստավորման իրավական հարցեր

- **Բովանդակություն/Արդյունք**
- Հաշվի առնել բովանդակության վերաբերյալ օրենսդրության պահանջները
- **Ձևաչափ**
- Իրավական փաստաթղթի մշակման ձևերը և նորմատիվ պահանջները

Ատեստավորման իրավական հարցեր

Իրավական փաստաթղթի մշակման գործընթաց — 1

- ❖ Կարգավորման ենթակա խնդիրների և դրսևորումների վեր հանում
 - (իրավական փաստաթղթի բովանդակությունը և արդյունքը)
- ❖ Վեր հանված խնդիրների և դրսևորումների լուծման ուղիների գտնում
 - (իրավական փաստաթղթի բովանդակությունը/արդյունքը և ձևաչափը)
- ❖ Միջազգային փորձի վերլուծություն
 - (իրավական փաստաթղթի բովանդակությունը/արդյունքը և ձևաչափը)

Ատեստավորման իրավական հարցեր

Իրավական փաստաթղթի մշակման գործընթաց — 2

- ❖ Կարգավորման հնարավոր ճանապարհների ուսումնասիրություն հաշվի առնելով քաղաքական/հասարակական ուժերի և բյուջետային սահմանափակումների հարաբերակցությունը
- (իրավական փաստաթղթի բովանդակությունը/արդյունքը և ձևաչափը)
- ❖ Կարգավորման արդյունքի վերլուծություն
- (իրավական փաստաթղթի բովանդակությունը/արդյունքը)
- ❖ Իրավայկան փաստաթղթի մշակման խնդիրները
- Իրավական նորմատիվ ակտի կառուցվածքը և մշակման գործընթացը
- (իրավական փաստաթղթի ձևաչափը)

Ատեստավորման իրավական հարցեր

Իրավական փաստաթղթի
բովանդակությունը/արդյունքը Պայման 1
Փաստաթղթի մշակում

- ❖ Օրինականության սկզբունքի պահպանում
- ❖ Նորմատիվային պահանջների և մարդու իրավունքների պաշտպանման համապատասխանություն

Ատեստավորման իրավական հարցեր

- ❖ **Իրավական փաստաթղթի բովանդակությունը/արդյունքը Պայման 2**
- ❖ **Կոնկրետ խնդրի/իրավահարաբերության կարգավորում՝ հայտարարագրային բնույթի փաստաթուղթ**
- ❖ **Իրավայկան ինստիտուտ = հստակ դրույթ + դրույթի իրականացման համար պահանջվող հարկադրական մեխանիզմ**

Ատեստավորման իրավական հարցեր

Իրավական փաստաթղթի բովանդակությունը/արդյունքը Պայման — 3

- ❖ Իրավական ինստիտուտը պետք է համապատասխանի երկրի իրավական ավանդույթներին («ներքին իրավական մշակույթին») → իրավական ինստիտուտի կայացման համար անհրաժեշտ ծախսերի նվազում
- ❖ Հսկել որևէ կանոնի հաստատման արդյունքում առաջացող չնախատեսված ծախսերը (որոնք անհրաժեշտ են իրավական ինստիտուտի կիրառման համար)

Ատեստավորման իրավական հարցեր
Իրավական ակտի ձևաչափը՝ պահանջներ

- ❖ Նորմատիվային իրավական ակտի կառուցվածք
- ❖ Կառուցվածքային համապատասխանություն
- ❖ Հղիչ նորմերի հստակություն
- ❖ Կրկնվող կամ միմյանց հակասող նորմերի բացառում
- ❖ Միանշանակ սահմանումներ և նորմում պարունակվող հրահանգների պարզություն
- ❖ Ընդհանուր կանոնի և հնարավոր բացառությունների միջև հավասարակշռություն
- ❖ Պատժամիջոցների համապատասխանություն
- ❖ Նորմատիվային ակտի անկաշկանդ կիրառման հնարավորություն

Ատեստավորման իրավական հարցեր
Ատեստավորման նպատակները

- Ապահովել դասավանդման և գիտելիքների յուրացման բարձր որակը

Ատեստավորման իրավական հարցեր

Ատեստավորման նպատակները

Ապահովել դասավանդման և գիտելիքների
յուրացման բարձր որակը

- Ապահովել դասավանդման որակի
համապատասխանությունը սահմանված
չափորոշիչին

- Խրախուսել ուսուցիչների առաջխաղացման
հնարավորությունները

- Պայմաններ ստեղծել ուսումնական գործընթացում
նորարարության և մասնագիտական զարգացման
համար

Ատեստավորման իրավական հարցեր
Ատեստավորման խնդիրները

- Ապահովել դասավանդման և գիտելիքների յուրացման բարձր որակը
 - Ապահովել դասավանդման որակի համապատասխանությունը սահմանված չափորոշիչին
 - Խրախուսել ուսուցիչների առաջխաղացման հնարաորությունները
 - Պայմաններ ստեղծել ուսումնական գործընթացում նորարարության և մասնագիտական զարգացման համար

Ատեստավորման իրավական հարցեր
Ատեստավորման նպատակները Օրինակ 1

- Էստոնիա

- Նպաստել ոսուցիչների մասնագիտական զարգացմանը և առաջխաղացմանը գնահատելով նրանց աշխատանքի արդյունքները և համապատասխանությունը որակավորման տարակարգին

Ատեստավորման իրավական հարցեր

Ատեստավորման նպատակները Օրինակ 2

• Լիտվա

- ❖ Ըստ արժանվույն գնահատել ուսուցիչների և մանկավարժների աշխատանքը
- ❖ Ստեղծել լրացուցիչ լծակներ ուսուցիչների մասնագիտական զարգացման, առաջիադասցման և պրոֆեսիոնալ գիտելիքներին ու պրակտիկ գործունեության արդյունքներին համապատասխանող ռիակավորման տարակարգ ձեռք բերելու համար
- ❖ Վարձատրել ուսուցիչներին ըստ աշխատանքային արդյունքի
- ❖ Բարձրացնել ուսուցիչների և մանկավարժների պատասխանատվությունը կրթության արդյունքի և մասնագիտական զարգացման բարելավման համար

Ատեստավորման իրավական հարցեր

Կատարողական չափորոշիչներ / Ուսուցիչների դասակարգում

- ❖ Բովանդակության խնդրիներ. որակյալ, այլ ոչ որակից և դրդվածությունից կախապված
- ❖ Իրավական խնդիրներ. խտրականությունից զերծ, հստակություն, օբյեկտիվություն, կոռուպցիայից պաշտպանվածություն, թափանցիկություն

Ատեստավորման իրավական հարցեր
Ուսուցման պատշաճ մակարդակ

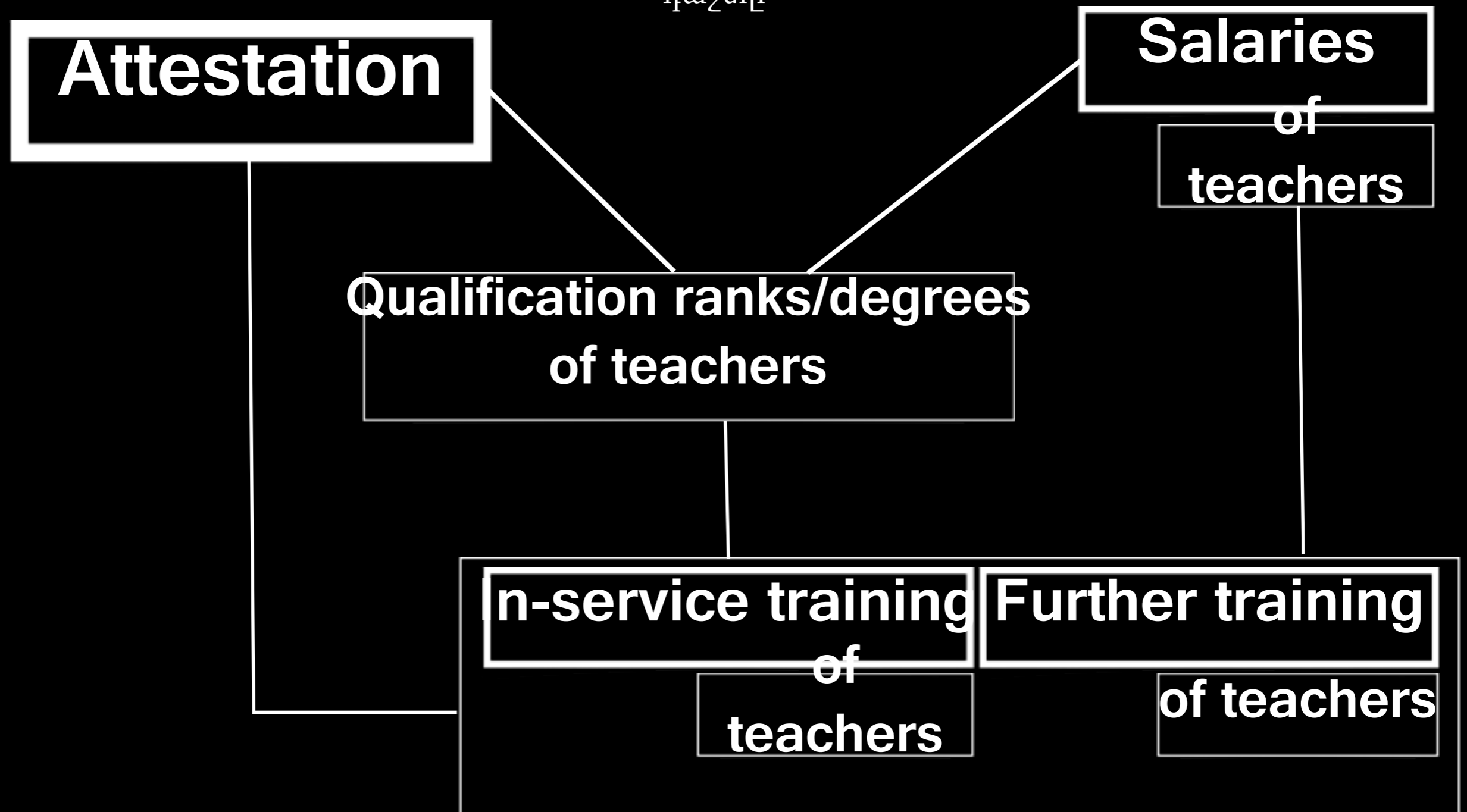
Աշակերտներից ակնկալվող արդյունք	Ուսուցիչների գիտելիքների և ունակությունների ապահովում	Ձեռք բերված գիտելիքների և ունակությունների գնահատման ձևը

Ատեստավորման իրավական հարցեր

Ուսուցման պատշաճ մակարդակ

- Սահմանումները համապատասխանում են դատաիրավական պահանջներին
- Ուսուցման չափորոշի բնութագրերը (որակավորման տարակարգեր/աստիճաններ) պետք է նախատեսեն ատեստավորման հանձնաժողովի որոշման բողոքարկելու հնարավորությունը ուսուցիչների կողմից
- ➔ Նորմի հստակ ձևակերպումներ և միանշանակ սահմանումներ
- ➔ Յուրաքանչյուր տարակարգի/աստիճանի համապատասխանության չափորոշիչները պետք է լինեն օբյեկտիվորեն գնահատելի

Ատեստավորման իրավական հարցեր
Ուսուցիչների մասնագիտական զարգացման հարցերը կարգավորող օրենսդրական
դաշտը

Ատեստավորման իրավական հարցեր Ուսուցիչների ատեստավորումն այլ երկրներում

❖ Ուսուցիչների ատեստավորում անց է կացվում նաև.

- օրինակ՝ Էստոնիայում, (Լիտվայում), Նոր Զելանդիայում, (Սլովենիայում):

❖ Երկրների մեծ մասում ատեստավորում չի իրականացվում և աշխատանքային առաջխաղացումն իրականացվում է այլ ընթացակարգերի հիման վրա (լրացուցիչ մասնագիտության գծով վերապատրաստում, գնահատում, աշխատանքային ստաժ, առանձին վարձատրություն):

- Նմանատիպ պրակտիկա է կիրառվում օրինակ Ավստրալիայում, Ավստրիայում, Զեխիայում, Ֆինլանդիայում, Ֆրանսիայում, Գերմանիայում, Նորվեգիայում, Շվեդիայում:
- Ուսուցիչների ոչ-պարտադիր մասնագիտական քննություն է անցկացվում Հունգարիայում:

Ատեստավորման իրավական հարցեր
Ատեստավորման պահանջների բավարարման
նպատակով վերապատրաստում

❖ Անհատական աշխատանք

❖ Վերապատրաստման անցկացում պետական կամ տեղական մարմիններում, համապատասխան լիցենզիա ունեցող մասնավոր դպրոցներում, անհատ ձեռներեցների կամ իրավաբանական անձանց կողմից, եթե վերջիններիս գործունեության բնույթը համապատասխանում է ուսուցիչների կողմից դասավանդվող առարկային կամ մասնագիտությանը

Ատեստավորման իրավական հարցեր
Ատեստավորումն անցնելու համար վերապատրաստում և
լրացուցիչ վերապատրաստում

- Օրինակ
- Գերմանիա, Բրանդենբուրգ նահանգ,
- (Ուսուցիչների կրթության, ավարտական քննության,
- նաև վերապատրաստման և լրացուցիչ վերապատրաստման մասին Բրանդենբուրգ նահանգի օրենքը)

Ատեստավորման իրավական հարցեր
Ատեստավորումն անցնելու համար վերապատրաստում և
լրացուցիչ վերապատրաստում

- Ուսուցիչների վերապատրաստման նպատակները.
- Ուսուցչական անձնակազմի վերապատրաստումը միտված է ուսուցիչների ուսանողական և մասնագիտական աշխատանքի տարիներին ձեռք բերված գիտելիքների և ունակությունների պահպանմանը, համախմբմանը և հետագա զարգացմանը:
- Մասնավորապես վերապատրաստման նպատակն է համապատասխանեցնել օրենքի Հոդված 1, կետ 1-ում սահմանված ուսուցչի որակավորումը մշտապես փոփոխվող ընդհանուր պայմաններին և բովանդակության գծով մասնագիտական պահանջներին:

Ատեստավորման իրավական հարցեր
Ատեստավորումն անցնելու համար վերապատրաստում և
լրացուցիչ վերապատրաստում

- Լրացուցիչ վերապատրաստման նպատակ
- Նպատակն է օրենքին համապատասխան լրացուցիչ առարկայի դասավանդման թույլտվություն ստանալը. մեկ կամ մի քանի այլ առարկաների գծով ուսուցչի որակավորում ձեռք բերելը, նոր պաշտոն զբաղեցնելը կամ որակավորման նոր տարակարգ ստանալը, համաձայն Վարձատրության և/կամ լրացուցիչ որակավորման մասին Բրանդենբուրգ նահանգի օրենքին:

Ատեստավորման իրավական հարցեր Օրենք

- ❖ Պարզ
- ❖ Տրամաբանական
- ❖ Հստակ և կայուն
- ❖ Հետևողական, այլ օրենքներին և օրենսդրական ակտերին չհակասող
- ❖ Հնարավորինս համապարփակ
- ❖ Ոչ շատ ծախսատար իրականացման տեսակետից
- ❖ Կոռուպցիայից պաշտպանված
- ❖ Դատաիրավականորեն պաշտպանված